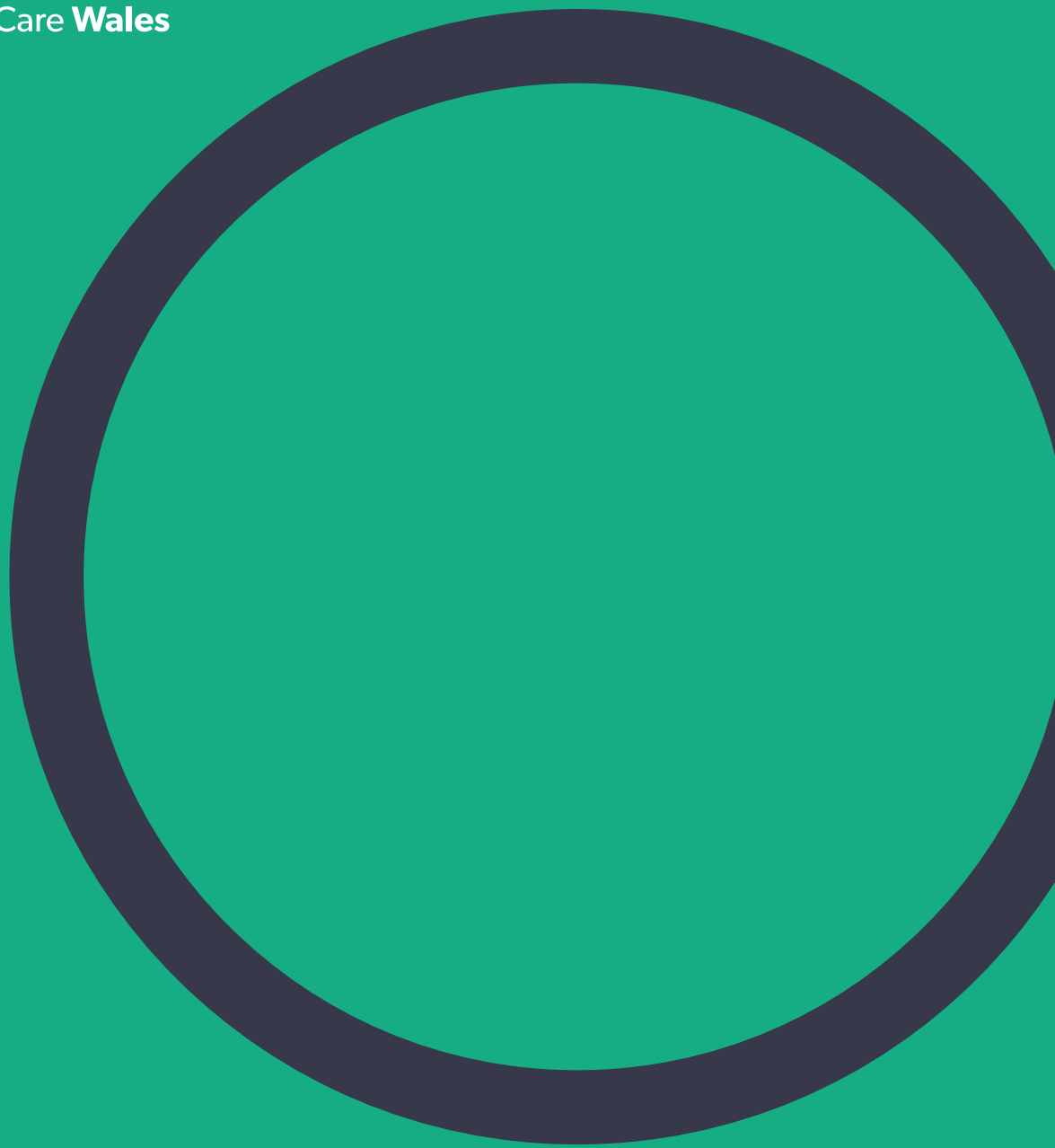

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Fframwaith sefydlu Cymru
gyfan ar gyfer iechyd a
gofal cymdeithasol:
Log cynnydd dau

Egwyddorion a gwerthoedd iechyd a
gofal cymdeithasol (plant a phobl ifanc)

Rhagfyr 2017

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government

Manylion cyswilt

Gofal Cymdeithasol Cymru

South Gate House
Wood Street
Caerdydd
CF10 1EW

Ffôn: 0300 3033 444

Minicom: 029 2078 0680

E-bost: gwybodaeth@gofalcymdeithasol.cymru

gofalcymdeithasol.cymru

@GofCymdeithasol

© 2018 Gofal Cymdeithasol Cymru

Cedwir pob hawl. Ni cheir atgynhychu unrhyw ran o'r cyhoeddiad hwn na'i gadw mewn system adferadwy na'i drosglwyddo mewn unrhyw ddull na thrwy unrhyw gyfrwng heb ganiatad ysgrifenedig Gofal Cymdeithasol Cymru ymlaen llaw. Dylai ymholiadau am atgynhychu y tu hwnt i'r hyn a ganiateir yn benodol gan y gyfraith gael eu hanfon at Brif Weithredwr Gofal Cymdeithasol Cymru yn y cyfeiriad a roddir uchod.

Fformatau eraill:

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

2.1 Deddfwriaeth, polisiau cenedlaethol a Chodau Ymddygiad ac Ymarfer Proffesiynol

Sut mae deddfwriaeth, polisiau cenedlaethol a Chodau Ymddygiad ac Ymarfer Proffesiynol yn sail i iechyd a gofal cymdeithasol a chymorth i blant a phobl ifanc.

2.1a Deilliannau dysgu gwbyodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Egwyddorion a gwerthoedd Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r Ddeddf Plant (1989)			
Pam mae'r gwerthoedd hyn yn bwysig i iechyd a gofal cymdeithasol a chymorth a sut maen nhw yn sail i'r ymarfer			
Beth yw'r codau ymddygiad ac ymarfer proffesiynol , i bwy maen nhw'n berthnasol a sut y gellir eu defnyddio			
Sut mae'r cod ymddygiad a'r cod ymarfer proffesiynol yn sail i egwyddorion a gwerthoedd iechyd a gofal cymdeithasol a chymorth			

2.1b Deilliannau dysgu ychwanegol fframwaith sefydlu iechyd a gofal cymdeithasol i Gymru (fframwaith sefydlu): Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Cysylltu egwyddorion a gwerthoedd Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r Ddeddf Plant (1989) i'ch ymarfer Cynnal Codau Ymddygiad ac Ymarfer Proffesiynol wrth eich gwaith			
Uphold the Codes of Conduct and Professional Practice in your work			

2.2 Dulliau seiliedig ar hawliau

Sut mae dulliau seiliedig ar hawliau yn berthnasol i iechyd a gofal cymdeithasol

2.2a Deilliannau dysgu gwybodaeth graidd:	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Ystyr dull seiliedig ar hawliau			
Sut mae deddfwriaeth a pholisïau cenedlaethol yn tanseilio ddulliau sy'n seiliedig ar hawliau			
Beth yw goblygiadau rhoi'r ddeddfwriaeth ar waith			
Beth yw ystyr eiriolaeth a sut mae hyn yn gallu cefnogi dull seiliedig ar hawliau			
Sut mae'n bosib cefnogi plant a phobl ifanc a'u teuluoedd neu ofalwyr i wneud cwyn neu i fynegi pryder am eu gwasanaeth			

2.2b: Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Ymgorffori dull seiliedig ar hawliau yn eich ymarfer			

2.3 Dulliau sy'n canolbwyntio ar y plenty

Sut i ddefnyddio dulliau sy'n canolbwyntio ar y plentyn

2.3a Core knowledge learning outcomes for all workers	Evidence used	Assessed by who and when	Signatures
Beth yw ystyr y term 'dulliau sy'n canolbwyntio ar y plentyn' a pham mae rhain yn bwysig			
Beth yw ystyr y termau 'cyd-gynhyrchu' a 'llais, dewis a rheolaeth			
Pwysigrwydd gwybod beth yw cefndir a hoffterau plentyn neu berson ifanc (y gymysgedd unigryw o brofiad, hanes, diwylliant, credoau, hoffterau, perthnasau teuluol, rhwydweithiau anffurfiol a chymuned plentyn)			
Ffyrdd o weithio sy'n sefydlu dymuniadau a chefnidiroedd plant a phobl ifanc, beth sy'n bwysig iddyn nhw a'r canlyniadau mae nhw eisiau			
Beth yw ystyr 'ymddwyn tuag at blant ag urddas a pharch' a pham y mae hyn yn ganolog i rôl gweithiwr iechyd a gofal cymdeithasol			
Dulliau o weithio sy'n cefnogi dulliau sy'n canolbwyntio ar y plenty			

2.3a Core knowledge learning outcomes for all workers	Evidence used	Assessed by who and when	Signatures
Ystyr y term ' cyfranogiad gweithredol '			
Pam mae hi'n bwysig cefnogi unigolion i gymryd rhan mewn gweithgareddau a phrofiadau sy'n ystyrlon a dymunol			
Sut mae dulliau sy'n canolbwyntio ar y plentyn yn cael eu defnyddio i gefnogi cyfranogiad gweithredol a chynhwysiant			
Beth mae cael caniatâd plentyn neu berson ifanc yn ei olygu wrth ddarparu gofal neu gymorth a pham y mae hyn yn bwysig			
Beth yw ystyr 'cyfrifoldeb rhiant'			
Pwrpas cynlluniau personol			

2.3b Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Ymgorffori dulliau sy'n canolbwyntio ar y plentyn yn eich ymarfer			
Cefnogi plant a phobl ifanc i gymryd rhan mewn gweithgareddau a phrofiadau sy'n adlewyrchu eu hoffterau ac sy'n ystyrlon a dymunol			
Sicrhau buddiannau gorau'r plentyn			

2.4 Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant

Gwybod sut i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth

2.4a Deilliannau dysgu gwybodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Beth yw ystyr y termau 'cydraddoldeb, amrywiaeth, cynhwysiant a gwahaniaethu'			
Sut mae dulliau sy'n canolbwyntio ar y plentyn yn hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant			
Sut gellir gwerthfawrogi cefndiroedd diwylliannol, crefyddol ac ieithyddol plant a phobl ifanc			
Ffyrdd mae gwahaniaethu neu ymarfer sydd ddim yn hybu cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn gallu cael eu herio			

2.4b Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Parchu ac yn hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant			

2.5 Agwedd gadarnhaol at gymryd risg

Sut mae agwedd gadarnhaol at gymryd risg yn cefnogi lles, llais, dewis a rheolaeth

2.5a Deilliannau dysgu gywbyodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Beth yw ystyr y term 'agwedd gadarnhaol at gymryd risg' a phwysigrwydd cymryd risgiau cadarnhaol i les plant a phobl ifanc			
Hawliau plant a phobl ifanc i wneud dewisiadau a chymryd risgiau			
Sut mae cydbwysedd o ran hawliau, risgiau a chyfrifoldebau yn cyfrannu at ddulliau sy'n canolbwyntio ar y plenty			
Beth ddylid ei ystyried wrth gefnogi plant a phobl ifanc i gymryd risgiau cadarnhaol yn cynnwys eu cyfnod datblygu a phrofiadau bywyd			

2.5b Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Dilyn polisiau a gweithdrefnau ar gyfer defnyddio asesiadau risg i gefnogi plant a phobl ifanc i gymryd risgiau cadarnhaol			
Cydbwyso'r angen arferol plentyn neu berson ifanc i arbrofi a chymryd rhai risgiau gyda'r ddyletswydd i'w cadw'n ddiogel			

2.6 Perthnasoedd cadarnhaol a ffiniau proffesiynol

Sut i ddatblygu perthnasoedd cadarnhaol gyda plant a phobl ifanc a'u teuluoedd a'u gofalwyr yng nghyd-destun 'ffiniau proffesiynol'

2.6a Deilliannau dysgu gwybodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Beth yw ystyr 'gweithio mewn modd sy'n canolbwyntio ar berthnasoedd'			
Pwysigrwydd datblygu perthynas gadarnhaol gyda phlant a phobl ifanc a'u teuluoedd a'u gofalwyr a sut mae'r rhain yn ymwneud â ffiniau proffesiynol			
Beth yw ystyr y term 'ffiniau proffesiynol' a sut i gydbwyso rhain gyda gweithio mewn modd sy'n canolbwyntio ar berthnasoedd			
Ymarferion annerbyniol mewn perthynas gyda phlant a phobl ifanc, eu teuluoedd a'u gofalwyr			

2.7 Cyfathrebu

Pwysigrwydd cyfathrebu effeithiol ym maes iechyd a gofal cymdeithasol

2.7a Deilliannau dysgu gwybodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Beth yw ystyr y term 'cyfathrebu effeithiol' a pham fod hyn yn bwysig ar gyfer llesiant plant a phobl ifanc a pherthnasoedd cadarnhaol			
Nodweddion allweddol cyfathrebu effeithiol			
Y sgiliau sydd eu hangen i gyfathrebu'n effeithiol			
Sut i ganfod beth yw anghenion iaith a chyfathrebu plant, eu dymuniadau a'u hoffterau			
Sut mae cyfnod datblygu plentyn neu berson ifanc yn effeithio are eu sgiliau cyfathrebu			
Beth sy'n rhwystro cyfathrebu effeithiol a ffyrdd o chwalu rhain			

2.7b Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Rydych chi'n gallu nodi a defnyddio amrywiaeth o ddulliau cyfathrebu i ddiwallu anghenion a hoffterau plentyn a phobl ifanc rydych chi'n ei/eu g/cefnogi			

2.8 Y Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig

Pwysigrwydd y Gymraeg a'r diwylliant Cymreig i blant a phobl ifanc

2.8a Deilliannau dysgu gwybodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Pwysigrwydd cydnabod a chefnogi'r Gymraeg a'r diwylliant Cymreig			
Deddfwriaeth a stratagaethau cenedlaethol yr iaith Gymraeg			
Egwyddorion Mwy na Geiriau			
Ystyr y Cynnig Rhagweithredol			

2.8b Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Rydych chi'n gweithredu egwyddorion Mwy na Geiriau wrth eich gwaith			

2.9 Dulliau cadarnhaol o leihau arferion cyfyngol mewn iechyd a gofal cymdeithasol

Sut gellir defnyddio dulliau cadarnhaol i leihau arferion cyfyngol mewn gofal cymdeithasol

2.9a Deilliannau dysgu gwybodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Ystyr y termau ' dulliau cadarnhaol ' ac ' arferion cyfyngol '			
Rhesymau sylfaenol sy'n gallu effeithio ar ymddygiad plant a phobl ifanc			
Sut gellir defnyddio dulliau cadarnhaol i leihau arferion cyfyngol a hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol			

2.9b Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Ymgorffori dulliau cadarnhaol yn eich gwaith			
Dilyn polisiau a gweithdrefnau y gweithle ar gyfer cefnogi ymddygiad			

2.10 Newid a chyfnodau pontio mewn iechyd a gofal cymdeithasol

Gwybod sut mae newid a chyfnodau pontio'n effeithio ar blant a phobl ifanc

2.10a Deilliannau Dysgu Gwybodaeth Graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Mathau o newid a all ddigwydd yn ystod bywyd plentyn neu berson ifanc o ganlyniad i ddigwyddiad arwyddocaol yn eu bywyd neu gyfnod pontio			
Ffactorau sy'n gwneud y newidiadau hyn naill ai'n gadarnhaol neu'n negyddol			
Sut i gefnogi pobl ifanc i ddatblygu sgiliau, hyder a gwybodaeth a fydd yn eu paratoi at fywyd fel oedolyn			

2.11 Myfyrio

Sut mae credoau, gwerthoedd a phrofiadau bywyd personol yn gallu effeithio ar agwedd ac ymddygiad tuag at blant a phobl ifanc

2.11a Deilliannau dysgu gwybodaeth graidd	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Effaith agweddau ac ymddygiad personol ar blant a phobl ifanc			

2.11b Deilliannau dysgu ychwanegol y fframwaith sefydlu: Rydych yn gallu gweithio mewn ffyrdd sy'n	Tystiolaeth defnyddiwyd	Aseswyd gan bwy a phryd	Llofnod
Myfyrio ar sut mae eich agwedd a'ch ymddygiad yn effeithio ar y plant a'r bobl ifanc rydych chi'n eu cefnogi			